

Διάταξη Θεματικής Ενότητας ΕΛΛ327/ Αρχαιολογική Ανασκαφή και Διαχείριση Ευρημάτων

Σχολή	ΣΑΚΕ	Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών	
Πρόγραμμα Σπουδών	ΕΛΛ	Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό	
Θεματική Ενότητα	ΕΛΛ327	Αρχαιολογική Ανασκαφή και Διαχείριση Ευρημάτων	
Επίπεδο	Προπτυχιακό		Μεταπτυχιακό
	√	Μάστερ	Διδακτορικό
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική		
Τύπος Διδασκαλίας	Εξ αποστάσεως		
Τύπος Θεματικής Ενότητας	Υποχρεωτική		Επιλογής
			X
Αριθμός Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων	Σύνολο	Φυσική Παρουσία	Τηλεσυναντήσεις
	3	-	3
Αριθμός Εργασιών	2		
Υπολογισμός Τελικής Βαθμολογίας	Εργασίες	Δραστηριότητες	Τελικές Εξετάσεις
	30 %	10 %	60 %
Αριθμός Ευρωπαϊκών Πιστωτικών Μονάδων (ECTS)	15		

Περιγραφή Θεματικής Ενότητας

Σε επίπεδο γνώσεων, η Θ.Ε. ΕΛΛ327: Αρχαιολογική Ανασκαφή και Διαχείριση Ευρημάτων και διαχείριση ευρημάτων στοχεύει:

- Να προσφέρει ολοκληρωμένη κατανόηση όλων των σταδίων της αρχαιολογικής ανασκαφής —από τον σχεδιασμό έως τη δημοσίευση και πολιτιστική αξιοποίηση των ευρημάτων.
- Να εμβαθύνει στις θεωρητικές, μεθοδολογικές και τεχνικές αρχές που διέπουν την ανασκαφική διαδικασία.
- Να αναδείξει τις βασικές αρχές της μετανασκαφικής μελέτης και επεξεργασίας αρχαιολογικού υλικού.
- Να εξοικειώσει τους φοιτητές/-τριες με σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες που ενσωματώνονται στην αρχαιολογική πρακτική και τεκμηρίωση.
- Να εξοικειώσει τους φοιτητές/-τριες με βασικές αρχές της συντήρησης, της μουσειολογικής διαχείρισης και της έκθεσης των αρχαιολογικών ευρημάτων.
- Να ενισχύσει την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο η αρχαιολογική γνώση συμβάλλει στον ακαδημαϊκό και πολιτιστικό διάλογο.

Η 1η Υποενότητα - Από την Θεωρία στο Πεδίο: Σχεδιασμός και Εκτέλεση Σύγχρονης Ανασκαφικής Έρευνας χωρίζεται σε δύο διακριτά μέρη:

- Στο Μέρος Α – Πριν την Πρώτη Σκαπάνη: Θεωρία, Εντοπισμός και Σχεδιασμός, οι φοιτητές/-τριες εισάγονται στην ιστορική εξέλιξη της ανασκαφικής πρακτικής και στις θεωρητικές της βάσεις, κατανοούν βασικές έννοιες όπως "ανασκαφή", "αρχαιολογική μαρτυρία", "πλαίσιο", "εύρημα", "στρωματογραφία", "θέση", καθώς και φυσικές και ανθρωπογενείς διαδικασίες σχηματισμού αρχαιολογικών στρωμάτων. Εξετάζονται μέθοδοι εντοπισμού αρχαιολογικών θέσεων (αεροφωτογράφιση, γεωφυσικές διασκοπήσεις, επιφανειακές έρευνες) και τεχνικές προεπισκόπησης. Ειδικό βάρος δίνεται στο στάδιο της ανασκαφικής προετοιμασίας (στοχοθεσία, συγκρότηση ομάδας, νομικό πλαίσιο, χρηματοδότηση, δεοντολογία, προετοιμασία χώρου).
- Στο Μέρος Β - Ανασκαφική διαδικασία: Μεθοδολογία, Τεκμηρίωση και Ψηφιακά Εργαλεία της 1ης υποενότητας, αναλύονται οι βασικές ανασκαφικές τεχνικές, ενώ ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην τεκμηρίωση των ποικίλων ευρημάτων: καταγραφή ευρημάτων, αρχαιολογικών στρωμάτων, επιχώσεων, τομών, κτισμάτων, τάφων, επιφανειών κ.λπ. Παρουσιάζονται τόσο παραδοσιακά όσο και σύγχρονα εργαλεία

τεκμηρίωσης, με εκτενή αναφορά στην ενσωμάτωση γεωχωρικών τεχνολογιών (GIS, GNSS, 3D μοντελοποίηση, LiDAR, φωτογραμμετρία). Επιτυγχάνεται έτσι η κατανόηση της μετάβασης της αρχαιολογικής πρακτικής από αναλογικές σε ψηφιακές μορφές τεκμηρίωσης. Οι φοιτητές/-τριες έχουν τη δυνατότητα να αντιληφθούν ότι η ανασκαφή πλέον ξεπερνά τη φυσική ανασκαφή του εδάφους και εξελίσσεται σε μια υψηλής ακρίβειας επιστημονική και τεχνολογική διαδικασία, που βασίζεται σε εργαλεία αιχμής, γεωχωρική τεκμηρίωση και πολυεπίπεδη ανάλυση.

Η 2η Υποενότητα - Από την Ανακάλυψη στην Ιστορική Αφήγηση: Η Ζωή των Ευρημάτων και των Θέσεων Μετά την Ανασκαφή εστιάζει στην μετα-ανασκαφική φάση και την κοινωνική διάσταση της αρχαιολογικής γνώσης:

- Στο Μέρος Γ – Μετα-Ανασκαφική Διαχείριση, οι φοιτητές/-τριες μελετούν τη διαδικασία συντήρησης, τεκμηρίωσης, ανάλυσης και μελέτης των ευρημάτων. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην εργαστηριακή και διεπιστημονική μελέτη με τη συμμετοχή ειδικών από τομείς όπως η αρχαιοβοτανική, αρχαιοζωολογία, γεωαρχαιολογία, χημεία, βιολογία κ.λπ. Αναδεικνύεται η σημασία της τεκμηριωμένης επιστημονικής μελέτης για την ερμηνεία των δεδομένων και τη διαμόρφωση ιστορικών αφηγήσεων.
- Το Μέρος Δ - Αρχαιολογία και Κοινό της 2ης υποενότητας εστιάζει στη μετάβαση από την ανασκαφική και μετα-ανασκαφική τεκμηρίωση στην παρουσίαση, διάδοση και κοινωνική αξιοποίηση της αρχαιολογικής γνώσης. Μέσα από μια κριτική διερεύνηση των μουσειακών πρακτικών, των στρατηγικών επικοινωνίας με το κοινό, καθώς και της διαχείρισης των αρχαιολογικών θέσεων, αναδεικνύεται η δυναμική σχέση ανάμεσα στην αρχαιολογία, την πολιτισμική πολιτική και τη δημόσια σφαίρα.

Τέλος, η 3η Υποενότητα: Εξετάσεις αφορά την αξιολόγηση της θεματικής ενότητας που βασίζεται στην κατανόηση και τη σύνθεση των γνώσεων που αποκτώνται στις προηγούμενες υποενότητες. Οι εξετάσεις περιλαμβάνουν ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σύντομες απαντήσεις και ερωτήσεις ανάπτυξης, με στόχο να αξιολογηθεί η θεωρητική κατάρτιση, η μεθοδολογική κατανόηση και η κριτική ικανότητα των φοιτητών ως προς την ανασκαφική πρακτική και τη διαχείριση των ευρημάτων. Έμφαση δίνεται στη διασύνδεση της ανασκαφής με τον πολιτιστικό διάλογο, αλλά και στην ικανότητα του φοιτητή να ερμηνεύει και να παρουσιάζει αρχαιολογικά δεδομένα με επιστημονική ακρίβεια και κοινωνική ευαισθησία.

Προ-απαιτούμενες Θεματικές Ενότητες

ΕΛΛ111	Εισαγωγή στη Σπουδή του Πολιτισμού (Θεωρία και Πράξη)
ΕΛΛ121	Βυζαντινή Ιστορία (330 - 1453)
ΕΛΛ122	Βυζαντινή Τέχνη (330 - 1453)
ΕΛΛ123	Νεοελληνική Ιστορία Ι (1770 - 1897)

Συν-απαιτούμενες Θεματικές Ενότητες

ΕΛΛ221	Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία (Πλάτων-Αριστοτέλης)
ΕΛΛ222	Ελληνιστική και Πρώιμη Βυζαντινή Λογοτεχνία (3ος αι. π.Χ. - 7ος αι. μ.Χ)
ΕΛΛ223	Νεοελληνική Λογοτεχνία ΙΙ (20ος αιώνας)

Σύνθεση Βαθμολογίας

Τρόπος Αξιολόγησης	Βαρύτητα στον τελικό βαθμό	Φόρτος εργασίας	
		Ωρες	ECTS
Εβδομαδιαίες Διαδραστικές Δραστηριότητες	10 %	~8 εβδομαδιαίως	1
Εβδομαδιαία Μελέτη	0 %	~275 - ~330	10
Εργασία 1	15 %	~50 - ~60	2
Εργασία 2	15 %	~50 - ~60	2
Τελική/Επαναληπτική Εξέταση	60 %	3	-
Σύνολο	100%	375 - 450	15

Κανονισμοί Βαθμολογίας και Τρόποι Αξιολόγησης

- Ένας/Μια φοιτητής/-τρια βαθμολογείται με 9, εάν συγκεντρώσει το 90% της πιθανής βαθμολόγησης, δηλαδή, $90\% \cdot 10 = 9$, και ούτω καθεξής.
- Βαθμός επιτυχίας (Passing rate)
  - 50% στις Γραπτές Εργασίες
  - 50% στις Διαδραστικές Δραστηριότητες
  - Δικαίωμα συμμετοχής στις τελικές εξετάσεις μιας Θ.Ε. έχουν οι φοιτητές/-τριες που κατοχύρωσαν τον ελάχιστο απαιτούμενο βαθμό ($\geq 50\%$) τόσο στις Γραπτές Εργασίες όσο και στις Διαδραστικές Δραστηριότητες
  - 50% στην Τελική εξέταση

Αν ένας/μια φοιτητής/-τρια συγκεντρώσει βαθμολογία με δεκαδικό ψηφίο, τότε αυτό στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη μισή μονάδα.